

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Mgr. M. Š.**, bývajúcej v M., proti žalovanému **Okresnému súdu Martin**, so sídlom v Martine, E. B. Lukáča 2, o **zaplatenie 191.995,- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 7 C 145/2007, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 6 NcC 48/2007, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Martin Bargel, JUDr. Oľga Belková, JUDr. Štefan Bjalončík, JUDr. Elena Brozmanová, JUDr. Ján Burik, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Milan Cíbik, JUDr. Erika Čanádyová, JUDr. Mária Dubcová, Mgr. František Dulačka, JUDr. Yveta Dzugasová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Zuzana Jančárová, JUDr. Jana Kotrčová, Juraj Krupa, JUDr. Eva Kyselová, JUDr. Jozef Milučký, JUDr. Ladislav Mejstřík, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Milan Repáň, JUDr. Vladimír Sučík, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Róbert Urban, JUDr. Jana Urbanová, JUDr. Mária Urbanová, JUDr. Gabriela Veselová, JUDr. Dana Wänkeová a Mgr. Miroslav Mazúch **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 6 NcC 48/2007.

Vec sa prikazuje na rozhodnutie **Krajskému súdu v Trenčíne**.

O d ô v o d n e n i e :

V rámci rozhodovania o oznámení sudcov Okresného súdu Martin, že sa cítia byť zaujatí vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 7 C 145/2007 pre ich kolegiálny a priateľský pomer k žalobkyňi, sudkyňi uvedeného súdu, predložil Krajský súd v Žiline

vec vedenú pod sp. zn. 6 NcC 48/2007 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 16 ods. 1 O.s.p. na rozhodnutie o vylúčení sudcov tohto súdu z prejednávania a rozhodovania veci.

Z vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Žiline (okrem JUDr. Milana Repáňa a JUDr. Róberta Urbana) vyplýva, že pre priateľský a kolegiálny vzťah k žalobkyni, sudkyni Okresného súdu Martin, patriaceho do obvodu krajského súdu, sa cítia byť zaujatí, z dôvodu ktorého nemôžu rozhodnúť o oznámení sudcov súdu nižšieho stupňa.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 16 ods. 1 O.s.p. súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Nestrannosť sudcu sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahrňuje vzťah sudcu k predmetu konania, jeho účastníkom a právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej, objektívnej rovine. Za objektívne nemožno považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkovi konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k veci.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998).

Z tohto pohľadu, dôjde k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti.

V predmetnom prípade sa sudcovia Krajského súdu v Žiline (okrem JUDr. Milana Repáňa a JUDr. Róberta Urbana) sami vyjadrili, že sa pre priateľský a kolegiálny vzťah k žalobkyni, ktorá vykonáva funkciu sudkyne na Okresnom súde Martin, cítia byť zaujatí. Je teda evidentné, že sudcovia sami majú pochybnosti o ich nestrannosti vo veci, ktorá okolnosť zakladá existenciu vzťahu predpokladaného v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p. a odôvodňuje záver o potrebe vylúčenia týchto sudcov z prejednávania veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „nadriadený súd“) preto rozhodol tak, že týchto sudcov krajského súdu vylúčil z konania a rozhodovania o veci.

Nadriadený súd rovnako vylúčil z prejednávania veci aj tých sudcov (JUDr. Repáň a JUDr. Urban), ktorí sa vyjadrili, že sa necítia byť zaujatí. Dospel totiž k záveru, že ich subjektívne stanovisko (t.j. že sa necítia zaujatí) je síce dôležité, avšak pre komplexné posúdenie ich vzťahu k účastníkovi konania - žalobkyni, a tým pre posúdenie ich nestrannosti v konaní, nie rozhodujúce. V danom prípade treba zohľadniť najmä hľadisko objektívne, ktoré práve odôvodňuje pochybnosti o možnej zaujatosti týchto sudcov v konaní. Ak má (mal) totiž sudca kolegiálny vzťah k inému sudcovi (neskôr účastníkovi konania) z rovnakého pracoviska, s ktorým sa bežne, aj keď len v rámci plnenia pracovných povinností, stýka, ide o takú skutočnosť, ktorá (bez ohľadu na skutočnú povahu tohto vzťahu) je spôsobilá vyvolať opodstatnené pochybnosti o pomere sudcu k takému kolegovi vo veci, v ktorej vystupuje ako účastník konania. Daný vzťah už nemožno považovať za neutrálny, či spoločenský, keď jeho povaha sama o sebe vzbudzuje pochybnosti o sudcovskej nezávislosti.

Vzhľadom na absenciu vyjadrenia ohľadne existencie skutočností podľa § 14 ods. 1 O.s.p. u sudkýň JUDr. Martiny Nemravovej, JUDr. Adriany Gallovej (z dôvodu čerpania materskej dovolenky) Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol o vylúčení týchto sudkýň z prejednávania veci. Dospel k záveru, že pokiaľ sudkyne samé neuviedli svoje stanovisko, nie je dôvod zaoberať sa posudzovaním ich vzťahu k veci, k účastníkom konania, resp. ich zástupcom.

Nadriadený súd nerozhodol ani o vylúčení JUDr. Evy Malíkovej, JUDr. Adriany Pytliakovej a JUDr. Jany Martinčekovej z prejednávania veci, hoci tieto sudkyne sa k okolnostiam uvedeným v § 14 ods. 1 O.s.p. písomne vyjadrili. Ako vyplýva z obsahu predkladacej správy predsedu krajského súdu z 26. marca 2008 v čase rozhodovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tieto sudkyne už ukončili svoje pôsobenie na uvedenom súde. Vzhľadom na túto skutočnosť sa nejavilo potrebné rozhodovať o nich.

Podľa § 12 ods. 1 O.s.p. ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Keďže týmto uznesením boli z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení sudcovia Krajského súdu v Žiline, nadriadený súd rozhodol o prikázaní veci inému súdu toho istého stupňa, a to Krajskému súdu v Trenčíne.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. apríla 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: